

8. PIELIKUMS

METODISKĀ MATERIĀLA ORIENTIERIS

METODISKAIS MATERIĀLS
sociālajam darbam ar grupu

2023. gads

Labklājības ministrija

Šajā pielikumā tabulas formā apkopota informācija par katrā SDAG posmā paveicamajiem soļiem, norādot arī metodiskā materiāla nodaļas, kur atrodama detalizēta informācija.

Sociālā darba ar grupu posms <i>Saskaņā ar formulējumu IASWG Sociālā darba ar grupu prakses standartos</i>	SDAG solis <i>Soļi, kas jāveic sociālajam darbiniekam katrā posmā veiksmīgai SDAG norisei</i>	Īss SDAG soļa raksturojums <i>Balstoties uz dažādu autoru teorētisko informāciju</i>	Metodiskā materiāla nodaļa, kurā atrodama detalizēta informācija
Pirmsgrupas posms	1. Orientācija uz darbu ar grupu	Sociālā darbinieka ar grupām resursu, motivācijas un kompetenču apzināšanās. Sociālā darbinieka kompetenci darbā ar grupām var iedalīt četrās zināšanu un prasmju grupās: - pamatvērtības darbā ar grupu un sociālā darbinieka pasaules redzējums; - sociālajam darbiniekam nepieciešamās zināšanas par darbu ar grupu; tostarp dažādas teorētiskas zināšanas par grupas procesiem, kā arī zināšanas par cilvēka psiholoģisko un sociālo funkcionēšanu; - sociālajam darbiniekam nepieciešamās prasmes darbā ar grupu – grupas plānošanas, vadišanas, izvērtēšanas un citi aspekti; - sociālā darbinieka personiskās iezīmes. Izpratnes veidošana par SDAG.	1. nodaļa “Sociālā darbinieka kompetences darbā ar grupu” 2. nodaļa “Sociālā darba ar grupu raksturojums” 1. pielikums. IASWG Sociālā darba ar grupām prakses standarti 2. pielikums. Aptauja kompetenču pašnovērtēšanai sociālajā darbā ar grupu 3. pielikums. Kompetenču pašnovērtēšanas anketas pierakstu lapa
	2. Sagatavošanās grupas uzsākšanai	Potenciālās klientu mērķa grupas noteikšana un tās vajadzību izpēte un apzināšana. Grupas plāna un struktūras izstrāde: klientu grupas vajadzību noteikšana, grupas mērķu un uzdevumu formulēšana, piemērotākās grupas formas, ilguma, biežuma, dalībnieku skaita, potenciāli apskatāmo tēmu izvēle, atvērtas vai slēgtas grupas veida un iespējamo metožu noteikšana. Īsa apraksta veidošana par grupas piedāvājumu. Grupas vadišanai nepieciešamo resursu (piemēram, telpu, materiālu) apzināšana un to sagādes organizēšana. SDAG elementi (vienai grupai var būt raksturīgs viens vai vairāki): konsultatīvais, izglītojošais, sociālā aktīvisma, sociālās kontroles, sociālā atbalsta, uzdevuma, terapeitiskais.	3. nodaļa “Grupu veidi un modeļi” 4. nodaļa “Grupas plānošanas un izveides process” 4. pielikums. Grupu plānu piemēri
	3. Grupas komplektēšanas process	Grupas piedāvājuma izplatīšana (reklamēšana) sadarbībā ar kolēģiem un citām iesaistītajām pusēm. Dalībnieku atlase un grupas komplektēšana. Saruna ar grupas dalībniekiem pirms grupas uzsākšanas: - kādi ir grupas mērķi; - ko no satura viedokļa grupā darīs, ko apspriedīs; - kāda grupas darba struktūra ir paredzēta – kā notiks tikšanās reizes; - tikšanās laiki un ilgums; - kādi ir grupas noteikumi; - kāda ir klienta attieksme pret grupas apmeklēšanu; - kāda ir klienta iepriekšējā grupu apmeklēšanas pieredze.	4. nodaļa “Grupas plānošanas un izveides process”

Tabulas turpinājumu sk. 4. lpp.

Sociālā darba ar grupu posms <i>Saskaņā ar formulējumu IASWG Sociālā darba ar grupu prakses standartos</i>	SDAG solis <i>Soli, kas jāveic sociālajam darbiniekam katrā posmā veiksmīgai SDAG norisei</i>	Īss SDAG soļa raksturojums <i>Balstoties uz dažādu autoru teorētisko informāciju</i>	Metodiskā materiāla nodaļa, kurā atrodama detalizēta informācija
Sākumposms	4. Grupas vadīšana	Grupas dinamikas stadijas (pēc Jaloma/Koučiunas): - Sākumstadija – darba stila un struktūras meklējumi, personīgo mērķu konkretizēšana un atkarība no grupas vadītāja; grupas dalībnieki mēģina orientēties grupas darbā, izprast, kāda ir grupas jēga viņiem personīgi; bieži vērojama pretestība darbam. - Pārejas stadija – tiek risināti jautājumi par dominēšanu savstarpējās attiecībās, sākas cīņa par varu, rodas īpaši daudz konfliktu gan starp grupas dalībniekiem, gan ar grupas vadītāju. - Produktīvā stadija – veidojas savstarpēja uzticēšanās, saliedētība un atklātība; risinot konfliktus, grupas dalībnieki virzās uz savstarpējo attiecību harmonizāciju, kad notiek nobriedusi un dziļa sevis un savstarpējo attiecību analīze. - Noslēguma stadija – tiek konsolidēta grupā gūtā pieredze, novērtēta tās efektivitāte un notiek emocionāla sagatavošanās šķiršanās procesam; var atkal parādīties trauksme, zaudējuma noliegšana, pretestība, ko dalībnieki pauž, kavējot, neapmeklējot grupu, nerunājot par beigām. Grupās sesijas strukturēšana sākumposmā: iepazīšanās, grupas noteikumi, vienošanās par individuālajiem mērķiem saskaņā ar grupas mērķiem, savstarpējo attiecību veidošana. SDAG izmantojamās metodes: konkrētas metodes vai metožu grupas izvēle ir atkarīga no grupas veida, struktūras, mērķiem, vadītāja zināšanām un prasmēm, grupas dalībnieku vajadzībām un iespējām, kā arī no grupas dinamikas un attīstības posma. Grupās pierakstu veikšana grupas procesa laikā: - apmeklējumu fiksēšana; - grupas sesiju raksturošana.	5. nodaļa “Grupās vadīšana, attīstība un struktūra” 6. nodaļa “Grupās vadīšanā pielietotās metodes” 7. nodaļa “Grupā attālināta vadīšana” 5. pielikums “Grupās lietas piemēri” 6. pielikums. “Papildu resursi: anotācijas” 7. pielikums. “Iejušanās matricas – empātijas kartes” 3. nodaļa. “Grupā veidi un modeļi”
Vidusposms			
Noslēguma posms			
	5. Grupās novērtēšana	Dalībnieku atgriezeniskās saites iegūšana par grupas ieguvumiem, procesu un vadītāja darbu. Noslēguma sesijā pārrunājama: jūtas, kas saistītas ar grupas noslēgšanos, grupas ieguvumu izmantošana nākotnē, ieguvumi un neizdošanās, procesa vērtējums.	5. nodaļa. “Grupās vadīšana, attīstība un struktūra” 5. pielikums. “Grupās lietas piemēri”

Sociālā darba ar grupu posms <i>Saskaņā ar formulējumu IASWG Sociālā darba ar grupu prakses standartos</i>	SDAG solis <i>Soli, kas jāveic sociālajam darbiniekam katrā posmā veiksmīgai SDAG norisei</i>	Īss SDAG soļa raksturojums <i>Balstoties uz dažādu autoru teorētisko informāciju</i>	Metodiskā materiāla nodaļa, kurā atrodama detalizēta informācija
		Grupas noslēguma pašvērtējumā iekļaujamās tēmas: • Grupas vadītāja kompetence. • Organizācijas atbalsts. • Grupas komplektēšanas process. • Grupas plānošana. • Sākuma posms grupas vadīšanā. • Nepārtraukta individuālu dalībnieku un grupas darbības vērtēšana. • Attiecību veidošana grupā un ar grupas vadītāju. • Intervenču izmantošana. • Grupas struktūras un mijiedarbības procesu efektīva izmantošana. • Darba ar grupu novērtēšana un noslēgšana.	5. nodaļa. "Grupas vadīšana, attīstība un struktūra"